

OBSAH

PŘEDMLUVA	3
1. CÍL, PŘEDMĚT A FUNKCE ÚČETNICTVÍ	6
1.1 Vznik účetnictví a jeho cíl	6
1.2 Předmět účetnictví	7
1.3 Účetnictví finanční, tzv. daňové a manažerské	9
1.4 Funkce účetnictví	11
2. INFORMAČNÍ SYSTÉM PODNIKU A UŽIVATELÉ ÚČETNICTVÍ	12
2.1 Podnik jako systém a informace v něm	12
2.2 Informační systém podniku	13
2.3 Uživatelé účetnictví a jejich informační potřeby	14
3. ÚČETNICTVÍ JAKO BILANČNÍ SYSTÉM A PROCES JEHO HARMONIZACE	17
3.1 Účetnictví jako bilanční informační systém	17
3.2 Účetní výkazy	19
3.3 Harmonizace účetnictví	20
4. POŽADOVANÉ KVALITATIVNÍ CHARAKTERISTIKY A VĚCNÉ ZÁSADY REKOGNICE INFORMACÍ ÚČETNÍCH VÝKAZŮ	24
4.1 Kvalitativní charakteristiky informací účetních výkazů	24
4.1.1 Primární kvalitativní charakteristiky	25
4.1.2 Sekundární kvalitativní charakteristiky	25
4.2 Věcné zásady rekognice informací v účetních výkazech	26
4.2.1 Zásady mající svůj odraz ve vykazování prvků rozvahy	26
4.2.2 Zásady mající svůj odraz ve vykazování prvků výsledovky	27
4.2.3 Neurčitost a její důsledky pro účetnictví	28
5. TECHNIKA PODVOJNÉHO ÚČETNICTVÍ	30
5.1 Účet jako základní třídící jednotka podvojného účetnictví	30
5.1.1 Klasifikace účtů	31
5.2 Princip podvojnosti	32
5.3 Dokladovost jako charakteristický rys účetnictví	34
5.3.1 Účetní záznam a účetní zápis	36
6. ALGORITMUS ÚČETNÍCH PRACÍ	39
6.1 Účetní cyklus a algoritmus účetních prací	39
6.1.1 Otevření účetních knih a jednotlivých účtů	39
6.1.2 Běžné zápisy účetních případů	41
6.1.3 Uzavření účtů a účetních knih včetně uzávěrkových operací	42
6.1.4 Sestavení účetní závěrky	44
6.2 Oběh účetních dokladů	45
6.3 Kontrolní prvky účetnictví	46
6.3.1 Inventarizace majetku a závazků jako kontrolní prvek účetnictví	47

7.	VĚCNÁ IDENTIFIKACE ZÁKLADNÍCH PRVKŮ ÚČETNÍCH VÝKAZŮ	49
7.1	Věcné znaky majetku	49
7.2	Věcné znaky dluhů	50
7.3	Věcné znaky vlastního kapitálu	51
7.4	Náklady a jejich charakteristické rysy	52
7.5	Výnosy a jejich charakteristické rysy	54
8.	HODNOTOVÁ IDENTIFIKACE ZÁKLADNÍCH PRVKŮ ÚČETNÍCH VÝKAZŮ	55
8.1	Oceňování jako významný problém účetnictví	55
8.2	Čtyři základní východiska hodnotové identifikace základních prvků účetnictví	56
8.3	Oceňovací základny (báze)	56
8.3.1	Oceňovací báze ve vazbě na užitečnost pro rozhodování	61
8.4	Účetní principy determinující přístup k ocenění	62
8.5	Primární ocenění prvků účetních výkazů a korektury ocenění	62
8.5.1	Korektury ocenění	64
8.6	Úprava oceňování v ČR po novele zákona o účetnictví z roku 2001	65
9.	ODRAZ PODNIKATELSKÉHO CYKLU V ÚČETNICTVÍ	67
9.1	Koloběh majetku v podniku	67
9.1.1	Dvě odlišné báze určené výsledku hospodaření	68
9.2	Zobrazování podnikatelského cyklu v systému účtů	69
10.	ROZVAHA – BILANCE AKTIV A PASIV	72
10.1	Informační potenciál rozvahy	72
10.1.1	Dynamická rozvaha podle E. Schmalenbacha	73
10.1.2	Rozvaha podle 4. direktivy Rady EU	74
10.2	Zobrazení stavu a pohybu aktiv, vlastního kapitálu a dluhů v rozvaze	75
10.3	Rozpracování rozvahy pro potřeby manažerů	77
10.3.1	Funkční přetřídění položek rozvahy	77
10.3.2	Přeměna účetní rozvahy na rozvahu ekonomickou	78
11.	VÝKAZ O ZMĚNÁCH VLASTNÍHO KAPITÁLU	81
11.1	Změny ve vlastník kapitálu	81
11.2	Forma výkazu o změnách vlastního kapitálu	82
11.3	Úprava problému v ČR	83
12.	VÝSLEDOVKA – VÝKAZ O HOSPODÁŘSKÉM VÝSLEDKU	85
12.1	Význam a informační potenciál výsledovky	85
12.2	Koncepce současného vzoru výsledovky	86
12.3	Posouzení výkonnosti podniku pomocí rentability	88
13.	VÝKAZ TOKU HOTOVOSTI	90
13.1	Informační potenciál a struktura výkazu toku hotovosti	90
13.2	Způsob sestavení výkazu toku hotovosti	91
	LITERATURA	95